

Centre for Financial Crime
& Security Studies

LATVIJAS ĀRPOLITIKAS
INSTITŪTS

**European Sanctions and Illicit Finance Monitoring and
Analysis Network (Euro SIFMANet)**

**SIFMANet 2024. gada ieteikumi
sankciju efektivitātes nodrošināšana**

SIFMANet

European Sanctions and Illicit
Finance Monitoring and
Analysis Network

Gandrīz divus gadus kopš Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā, sankcijas joprojām ir galvenais Ukrainas sabiedroto reakcijas pamats. Sankcijas nekad nebija paredzētas, lai atceltu Krievijas militāro ekonomiku – tās ir “lēns dūriens”. Taču ir jāveic visi pasākumi, lai maksimāli palielinātu Krievijas ekonomikas deflācijas ātrumu, un ir jā saglabā pastāvīgs spiediens uz Krievijas kara finansēšanu un resursiem. Tā kā sankciju izdošanas temps palēninās, to ieviešanai un izpildei būs izšķiroša nozīme šo sankciju režīmu panākumiem. Tā kā SIFMANet turpina strādāt jau otro gadu, tas atjaunina savus ieteikumus, lai 2024. gadā Krievijai paredzētās sankcijas darbotos.

Lai sankcijas darbotos iekšējā teritorijā: ieviešana un izpilde

Progress ieviešanas virzienā

Vāja sankciju ieviešana ES dalībvalstīs joprojām ir neatbildēts izaicinājums. ES būtu aktīvi jāpārskata un jānovērtē dalībvalstu progress, lai nodrošinātu maksimālu efektivitāti.

Uzlabet koordināciju valsts līmenī

Daudzas valstis turpina pārvaldīt sankciju ieviešanu “komitejās”. Valstīm ir jāieceļ vadošā atbildīgā iestāde, lai veicinātu labāku ieviešanu.

Jēgpilnas izpildes parādīšana

2024. gadā ir jāpanāk jēgpilna sankciju izpilde. Ir jāizmanto tirdzniecības dati, lai noteiktu izpildes kļūdas, un tās jāņem vērā valsts iestādēm, piemērojot stingrākas darbības. Saskaņā ar jaunāko ASV izpildvaras rīkojumu, bankām jābūt šo sankciju ieviešanas priekšgalā.

Ieviest izpildes ziņošanas pienākumus

Zināšanas par izpildes darbībām katrā no 27 ES dalībvalstīm šobrīd ir katras valsts pārziņā. Valstu kompetentajām iestādēm būtu jāziņo ES par savām tiesībsardzības aktivitātēm un kriminālvajāšanas darbībām par sankciju pārkāpumiem, lai nodrošinātu vienotu nostāju.

Lai sankcijas darbotos iekšējā teritorijā: ieviešana un izpilde

Valsts kompetentās iestādes norīkošana informācijas apmaiņai

Slikta informācijas apmaiņa joprojām ir šķērslis veiksmīgai ES sankciju ieviešanai. ES ir jāveicina labāka informācijas apmaiņa, piemēram, izmantojot esošos tīklus, tostarp, Egmont Secure Web un FIUnet.

Reagēšana uz FSB darbībām

Sankciju tīklam izplatoties, Kremlis ir izmantojis FSB, lai ar slēptu darbību palīdzību kaitētu sankciju ieviešanu. Valsts drošības iestādēm ir jāuzņemas lielāka loma, lai noteiktu krāpnieciskus iepirkumu tīklus valsts un ES mērogā.

Turpināt iesākto

Pēc 2014. gada ES nespēja saglabāt sankciju spiedienu uz Krieviju, zaudējot interesi uzstāt uz ekonomiskajām izmaksām, ko Kremlis radīja ar Krimas aneksijas un iebrukuma Donbasā. Šāds intereses zudums nedrīkst atkārtoties.

Lai sankcijas darbotos ārvalstīs: pretspārs apiešanai

Jaudas un resursu izmantošana

ES ir iesaistījusies mērenā sankciju diplomātijā 2023. gadā – šis spiediens ir jā saglabā 2024. gadā, un tam ir jābūt saskaņotam ar konkrētu rīcību, ja tiek konstatēti nepārtraukti apiešanas pārkāpumi.

Lielāka ieguvuma piedāvāšana

Daudzas trešās valstis kā balvu vēlas iegūt plašākas ES tirdzniecības attiecības. Briselei vajadzētu vairāk izmantot šo vēlmi, lai nodrošinātu lielāku atbalstu sankcijām pret Krieviju.

Pētnieciskās žurnālistikas un pilsoniskās sabiedrības atbalstīšana

Sankciju apiešanu trešās valstīs bieži atklāj NVO un žurnālisti. ES būtu vairāk jāatbalsta šīs organizācijas, kas atklāj Krieviju atbalstošus uzņēmumus un privātpersonas.

Globālo dienviņu dialoga veicināšana

Globālie dienviņi joprojām ir skeptiski noskaņoti pret rietumu sankcijām. ES sankciju diplomācija ir jāpaplašina, lai sadarbotos ar valstīm, kas arvien vairāk ieklausās Krievijas naratīvā.